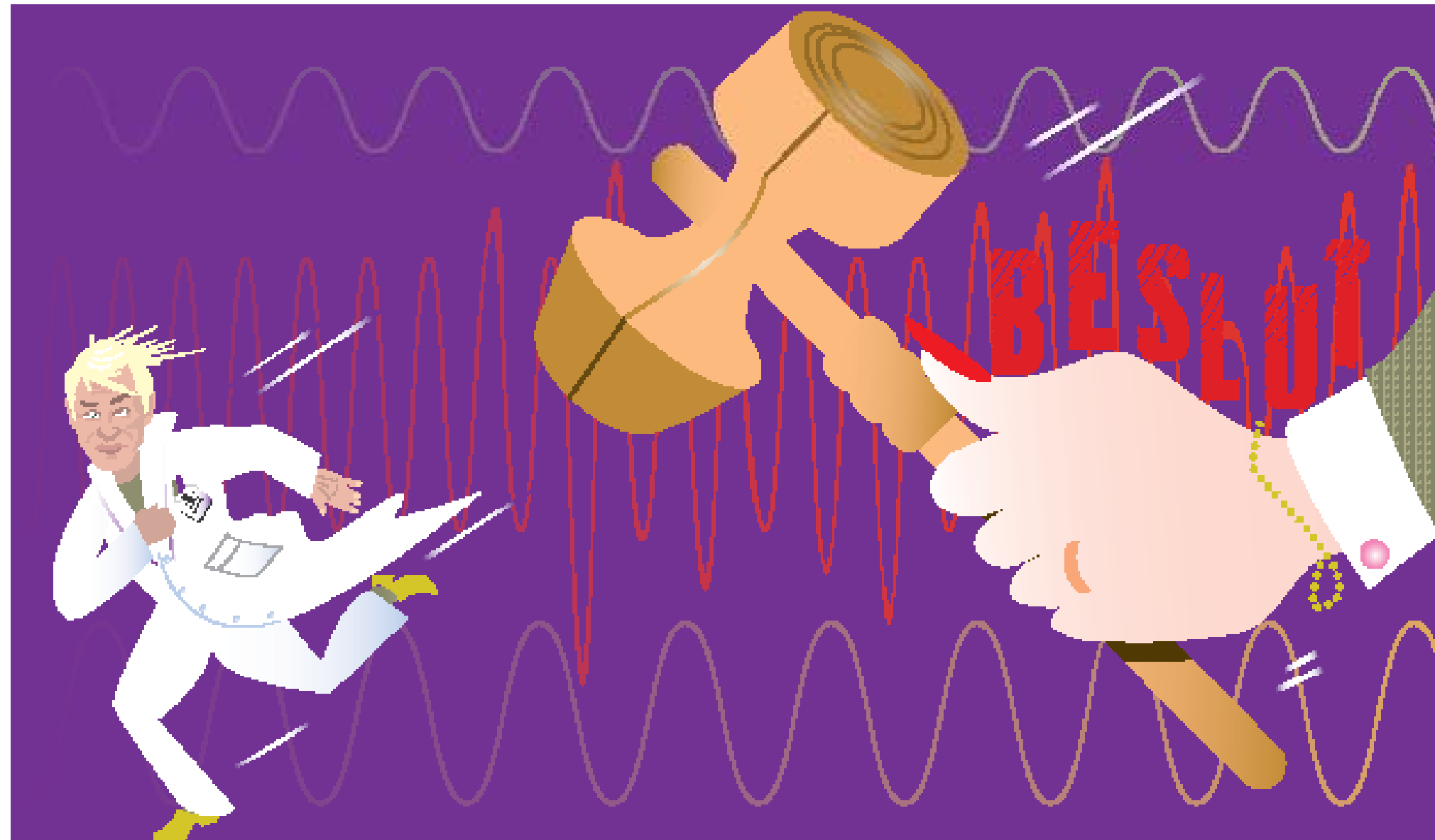

Jakten på audiologin

Upprördheten är stor hos såväl audiologer som HRF sedan regeringen beslutat att audiologi inte längre ska vara en egen basspecialitet inom läkarutbildningen. Det blir nu en grenspecialitet tillsammans med foniatri, vilket riskerar att påverka såväl utbildningen som rekryteringen av hörselläkare negativt.

– Det här är ett mycket olyckligt beslut. Det måste ändras, säger Jan-Peter Strömberg, ordförande i HRF.

TEXT: STEFAN ANDERSSON ILLUSTRATION: CHRISTINA ANDERSSON

Jagad yrkesgrupp? Regeringen har beslutat att audiologi inte ska vara en egen basspecialitet: "Bedrövligt" och "en katastrof ur rekryteringssynpunkt" anser HRF och audiologerna.

SOCIALSTYRELSEN ANSER att det finns för många medicinska specialiteter och vill minska dem för att bredda läkarnas kunskaper, en specialitet som inte längre ska vara en egen basspecialitet är alltså audiologi som istället blir en grenspecialitet under öron, näsa, hals (ÖNH) tillsammans med foniatri, talrubbingar.

Effekten blir bland annat att den som vill utbilda sig till audiolog även måste utbilda sig till röst- och språk-

rubbingsspecialist.

– Det här är helt fel tänkt, Dessa två specialiteter har aldrig haft någon gemensam klinisk verksamhet och helt olika kunskaper krävs inom respektive område, säger Inger Uhlén, ordförande i Sveriges medicinska audiologers förening, SMAF.

– Audiologen arbetar med hörsel- och balansproblem som kan ha sitt ursprung i själva örat eller i centrala nervsystemet. Foniaterns verksamhetsområde är sjukdomar i struphuvud och svalg som leder till röst-, språk- samt sväljstörningar.

"En följetong"

Frågan om audiologi som läkarspecialitet är en "följetong" som Auris har skrivit om flera gånger tidigare, första gången i Auris 6/2002,

men nu har alltså regeringen beslutat i frågan.

Jan-Peter Strömberg tycker att beslutet måste ändras. Han är också besviken på den ansvariga ministern, vård- och äldreomsorgsminister Ylva Johansson.

– Vi gjorde en uppvaktning före sommaren och blev lova- de ett förhandsbesked innan beslutet, men det fick vi aldrig och vi känner oss därför överkörda nu när beslutet är fattat, säger Jan-Peter Strömberg.

– Det som är utmärkande för audiologin är rehabiliterings- tänkandet. Redan i dag kostar förtidspensionering av hörsel- skadade samhället mer än fem miljarder kronor om året, med god rehabilitering kan den kostnaden sänkas betydligt. Hörselvård är lönsamt för samhället, säger han.

Inger Uhlén, ordförande i SMAF är besviken över att regeringen inte har lyssnat.

– Det är bedrövligt. Antingen har man inte förstått våra argument eller helt ignorerat dem. Alla folksjukdomar kan ju inte ha en egen specialitet, men hörselskada som inte går att åtgärda med en operation är inget prioriterat område inom ÖNH.

Negativa konsekvenser

Inger Uhlén befarar att beslutet kan få flera negativa konsekvenser för audiologin och därmed för hörselskadade.

– Specialiteten tappar i status. Det kommer att bli svårt att rekrytera läkare till en utbildning där man sannolikt inte kommer att arbeta med hela området, det vill säga audiologi och foniatri. – Varför ska det över huvud

taget finnas en hörselklinik om det inte finns läkare som specifikt är utbildade för att arbeta med hörsel?

Hon är också oroad över att såväl foniatri som audiologi måste dra ned på utbildningsmomenten, men att utbildningen ändå blir orimligt lång.

– För att bli audiolog krävs i dag 4,5 år efter läkarexamen. Problemet är att om man även ska utbilda sig till foniater så är den utbildningen lika lång. Det blir 8-9 år efter färdig läkarutbildning. En så lång utbildning är inte rimligt, sa Inger Uhlén i Auris 8/04.

"En katastrof"

SMAF har skickat en protestskrivelse till Ylva Johansson och har begärt ett möte med ministern.

– Vi planerar även att skriva

en debattartikel med så många underskrifter som möjligt, säger hon.

Även HRF har skrivit en protestskrivelse till Ylva Johansson.

"Ur rekryteringssynpunkt är den nya utbildningen en katastrof både för audiologin och foniatri som båda på sikt kommer att utarmas på specialister."

– Vi kommer förmodligen även att försöka göra någonting tillsammans med professionen, säger Jan-Peter Strömberg.

Tre frågor till ministern

Auris har ställt tre frågor till vård- och äldreomsorgsminister Ylva Johansson:

Hur kommer det sig att en "stor folksjukdom" som hörsel- skada inte anses behöva en

egen medicinsk specialitet?

Audiologi och foniatri har ingenting gemensamt. Varför har de blivit en gemensam grenspecialitet?

Att slå ihop dessa två specialiteter innebär att utbildningen riskerar att bli orimligt lång. Vad vill ni göra åt det?

Vid Auris pressläggning hade

ännu inga svar kommit. ●

Fotnot: det vanligaste är att man först utbildar sig till öron- näsa- halsläkare i 4,5 år och därefter specialiserar sig i audiologi. Detta tar då ytterligare två till tre år eftersom utbildningarna delvis innehåller samma moment.

Hörselvårdens yrkesgrupper

- Det finns flera olika yrkesgrupper och yrkesföreningar inom hörselvården:
- **SMAF**, Svensk medicinsk audiologisk förening. Organiserar audiologer, hörselläkare som har en läkarutbildning i botten. Det finns i dag omkring 70 audiologer under 65 år.
- **STAF**, Svensk teknisk audiologisk förening. Organiserar bland annat personer inom tekniska hörselvården, till exempel ingenjörer.
- **SPAF**, Svenska pedagogiska audiologiska föreningen. Organiserar personer verksamma inom pedagogiska audiologin, till exempel hörselpedagoger.
- **SVAF**, Svenska audionomföreningen, en ideell, fackligt obunden, förening som organiserar audionomer.
- **SAS**, Svenska audiologiska sällskapet, är en samlingsorganisation för samtliga ovanstående.

FAKTA

Auris 6/02.